

ОСНОВНІ ПРИЧИНИ КРИЗОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ м. ХАРКОВА

Ситник Є.Г., Власова Н.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Життєвий цикл підприємства складається з наступних періодів: виникнення, зростання, криза зростання, стабільність, криза стабільності, а потім або зростання, або спад і ліквідація. Керівництво підприємства зацікавлено в зростанні прибутку, а відповідно їх завдання стабілізувати стан підприємства у разі настання кризи. Криза підприємства - це крайнє загострення протиріч у ньому як соціально-економічній системі, що загрожує його життєдіяльності. Для запобігання настання кризи необхідно регулярно проводити аналіз діяльності підприємства. При цьому адекватне реагування на кризову ситуацію можливе лише на основі своєчасного виявлення причин виникнення кризи.

Яскравим прикладом підприємства Харкова, що знаходиться в кризовому стані є, КП «Харківські теплові мережі». Робота комунальних підприємств завжди викликає неоднозначні відгуки. Основною проблемою підприємства є збиток. На початок 2017 року він становив 1817,3 млн. грн., А до кінця року зріс до 3489,6 млн. грн. Велика частина збитків була понесена в результаті основної діяльності.

Причинами цього є

1. Розбіжність у термінах зміни цін на енергоносії та введенням в дію тарифів на виробництво, транспортування, постачання теплової енергії та відповідні послуги централізованого опалення та централізованого гарячого водопостачання.

2. Несвоєчасна компенсація з державного бюджету різниці в тарифах на теплову енергію, опалення та постачання гарячої води населенню, яка виникла у зв'язку з невідповідністю фактичної вартості теплової енергії та відповідних послуг встановленим тарифам.

3. Зниження рівня розрахунків споживачів теплопостачання в умовах різкого зростання вартості відповідних послуг для населення, питома вага якого у структурі споживачів підприємства становить близько 87 %, при одночасному зниженні його платоспроможності.

4. Неврегульованість діючого законодавства стосовно обов'язків та вимог до споживачів послуг теплопостачання в частині своєчасних розрахунків.

Для вирішення цих проблем необхідно:

- 1) зменшення витрат. Це може зменшити загальну суму збитку, проте таке зменшення буде незначним;
- 2) підняття питання синхронізації прийняття рішень про зміну тарифів на державному рівні. Тобто при піднятті вартості газу, одразу підіймається і тариф на теплопостачання. Це зменшить збитки від основного виду діяльності, проте різке підняття цін несе ризик зменшення виплат з боку населення;
- 3) більш жорстка кредитна політика підприємства.